

BOSHLANG'ICH SINFLARDA VIRTUAL TA'LIM TEXNOLOGIYASIDAN FOYDALANISH

Kuchkorova Nurjahon

Shahrisabz Davlat Pedagogika instituti Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
2-bosqich magistratura talabasi.

Email: nurjahonbegmurodovna@gmail.com

<https://doi.org/10.5281/zenodo.14419235>

Annotatsiya. Bugungi jadallik bilan rivojlanayotgan davrda zamonaviy texnologiyalar ta'lim tizida anchagina qulayliklarni yaratmoqda. Ushbu maqolada boshlang'ich sinflarda virtual ta'limning ahamiyati, IT texnologiyalaridan foydalanish va sinfda virtual ta'lim muhitini yaratish haqida fikrlar yuritilgan.

Kalit so'zlar: Virtual ta'lim texnologiyasi, virtual muhit, inkulziv ta'lim.

USING VIRTUAL EDUCATIONAL TECHNOLOGY IN PRIMARY CLASSES

Abstract. In today's fast-paced era, modern technology is creat many conveniences in the education system. This article discusses the use of IT technologies in primary classes and the creation of a virtual learning environment in the classroom.

Key words: irtual education technology, virtual environment, inclusive education.

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ВИРТУАЛЬНЫХ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В НАЧАЛЬНЫХ КЛАССАХ

Аннотация. В современную быстро развивающуюся эпоху современные технологии создают много удобств в системе образования. В данной статье рассматривается использование ИТ-технологий в начальных классах и создание виртуальной среды обучения в классе.

Ключевые слова: Технология виртуального образования, виртуальная среда, инклюзивное образование.

KIRISH

Bugungi kunda IT texnologiyalari hayotimizning ajralmas bir qismi bo'lib ulgurdi. Shu jumladan o'qitishda yordam beradigan texnologiyalar so'ngi yillarda o'z samarasini berib kelmoqda. Natijada ta'lim sharoitida IT texnologiyalaridan foydalanishga qiziqish ortdi. Virtual ta'lim texnologiyalari bu borada juda katta samara bermoqda. Boshlag'ich sinflarda virtual ta'lim texnologiyalaridan foydalanish ta'lim sifatining oshishiga katta xizmat qilmoqda. Ta'lim jarayonida virtual texnologiya barcha fanlarda shu jumladan tabiiy fanlarda keng qo'llanilmoqda.

Ushbu maqolada boshlang'ich sinflarda virtual ta'limning ahamiyati va uning afzalliklari haqida so'z yuritiladi.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA TADQIQOT METODOLOGIYASI (RESEARCH METODOLOGIY /LITERATURE REVIEW)

Virtual ta'lim texnologiyasi deganda, ta'lim jarayonini masofaviy ravishda tashkil etish, zamonaviy texnologiyalardan foydalanish tushuniladi. Bu ta'lim jarayoni o'quvchilarga zamonaviy texnologiyalar yordamida onlayn muloqot o'rnatish imkonini beradi. Boshlang'ich sinflarda dars jarayoni noodatiy usulda bo'lishi juda ham muhim sanaladi. O'quvchilarda dars jarayoniga bo'lgan qiziqishni yanada orttirishda virtual ta'lim texnologiyasi katta samara beradi. Masalan, o'quvchilar dars jarayonida interaktiv o'yinlar, video qo'llanmalar, rasmlar, va animasiyalardan foydalangan holda dars jaryoniga jalb qilinadi. Bundan tashqari virtual ta'lim o'quvchilarga elektron kitoblar, mavzuga oid turli xil video darsloklar o'quvchilarda bilib ko'nikmasini yanada kengaytiradi. Ushbu texnologiyaning yana bir qulay tarafi shuki, u inkluziv ta'limni amalga oshirishda juda katta qulayliklar beradi.

M. Ross va J. Johnson (2017) o'zlarining "Virtual ta'limni boshlang'ich sinflarda qo'llanishi" mavzusida olib brogan tadqiqotlarida ta'lim jarayonida innovasion taxnologiyalar, virtual ta'lim va onlayn platformalar boshlang'ich sinf o'quvchilarini bilim olish jarayonni samaradorlogini oshirganligini ta'kidlaydi. Boshlang'ich sinf o'quvchilarida diqqatni jalb qilish va ularni dars jarayoniga qiziqtirib olib kirish ta'limdagi eng muhim masalalardan biri sanaladi. Ushbu muammo yuzasidan A. S. Fillipov (2019) tomonidan o'tkazilgan tadqiqotda virtual ta'lim texnologiyalarining o'quvchilarni diqqatini jalb qilishi haqida batafsil yoritib o'tilgan. A. S. Fillipovning fikriga ko'ra animasiyalar, interaktiv ta'lim elementlari, video materiallar onlayn o'yinlar orqali o'quvchilarning darsga bo'lgan qiziqishi yanada ortadi. Ushbu texnologiya o'quvchilarga mavzuni o'z vaqtida yanada yaxshi o'zlashtirish imkonini beradi.

Inkluziv ta'limda virtual ta'lim texnologiyalaridan foydalanish. Virtual ta'lim texnologiyalari inkluziv ta'limni rivojlantirishda ham katta ahamiyatga ega. Bu haqida bir qancha oilmlar o'z tadqiqotlarini amalga oshirgan., shulardan biri J. M. Shallace 2022-yilda virtual platformalar yordamida imkoniyati cheklangan o'quvchilar uchun ta'lim dasturini yo'lga qo'ydi. Uning tadqiqot natijasiga ko'ra inkluziv ta'limdagi o'quvchilar o'zlarining talablaridan kelib chiqib individual ta'lim olish imkoniyati beriladi.

TAHLIL VA NATIJALAR (ANALYSIS AND RESULTS)

Boshlang'ich sinflarda virtual ta'lim texnologiyalaridan foydalanish so'ngi yillarda o'qitish jarayonini takomillashtirishda katta rol o'ynamoqda. Virtual ta'lim platformalari,

interaktiv darslar, onlayn materiallar va multimediali vositalar yordamida o'quvchilarga ta'lim berish samaradorligini oshirish mumkin. Virtual ta'lim texnologiyalari sinfda an'anaviy o'qitish metodlariga qo'shimcha ravishda, o'quvchilarning motivatsiyasini oshiradi va ularning mustaqil ishlash qobiliyatini rivojlantiradi.

Virtual ta'limning afzalliklari quyidagilarda ifodalanadi:

Kengaytirilgan o'quv resurslari: O'quvchilar onlayn darslar, video materiallar, interaktiv mashqlar va turli xil ta'lim vositalari bilan tanishadilar. Bu o'quvchilarning mavzuni o'zlashtirishini yanada osonlashtiradi. O'quvchilar uchun shaxsiylashtirilgan yondashuv: Virtual platformalar har bir o'quvchining o'ziga xos ehtiyojlarini inobatga olgan holda o'qish materiallari va topshiriqlarni taqdim etadi, bu esa har bir o'quvchining imkoniyatlari va qiziqishlariga mos ravishda ta'lim olishga yordam beradi. Birinchi sinfdan boshlab texnologiyaga tayyorlash: Boshlang'ich sinf o'quvchilari uchun virtual ta'lim texnologiyalari ularga texnologiya bilan ishlashni o'rgatadi va kelajakda raqamli dunyoda muvaffaqiyatli bo'lishlariga imkon yaratadi. Biroq, virtual ta'lim texnologiyalarining ba'zi kamchiliklari ham mavjud. O'qituvchi va o'quvchilar orasidagi bevosita aloqaning yo'qligi, texnologiya orqali ta'lim olishda o'quvchilarning e'tiborini saqlab qolish qiyin bo'lishi mumkin. Bundan tashqari, texnologiyaning mavjudligi va sifatiga bog'liq ravishda ba'zi hududlarda internetning cheklanganligi yoki quvvatning yetishmasligi muammolarni keltirib chiqaradi. Boshlang'ich sinflarda virtual ta'lim texnologiyalaridan foydalanish o'quvchilarning o'qish samaradorligini oshirishga yordam beradi, lekin bu jarayonni muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun o'qituvchilar va maktablar tomonidan to'g'ri tayyorgarlik, texnik ta'minot va pedagogik yondashuvlar zarur. Virtual ta'lim tizimi o'quvchilarga yangi bilimlarni o'zlashtirishda ko'proq imkoniyatlar yaratadi, biroq uning samarali ishlashi uchun o'qituvchining yordami, sinfda mavjud bo'lgan resurslar va texnologiyaning sifatiga e'tibor qaratish lozim. Shuningdek, boshlang'ich sinf o'quvchilari uchun o'qituvchilarning virtual ta'lim texnologiyalarini samarali qo'llash ko'nikmalarini rivojlantirish muhimdir. Ularning o'quvchilarga o'zlashtirishni yengillashtirish va interaktiv metodlarni qo'llash orqali darslarni qiziqarli va samarali qilishdagi roli katta. Bunda ta'lim texnologiyalarining o'rni, ta'limni shaxsiylashtirish va o'quvchilarning texnik savodxonligini oshirishda katta imkoniyatlarni yaratadi.

MUHOKAMA VA XULOSA (DISCUSSIN AND REFERENCE)

Maktablarda virtual ta'lim texnologiyalaridan foydalanish dars jarayonida murakkabliklarni soddalashtiradi. O'quvchilarda darsga bo'lgan qiziqishni va axborot texnologiyalaridan foydalanish ko'nikmasini yaratadi. Boshlang'ich sinflarda virtual ta'lim

texnologiyalarining integratsiyalashuvi o'quvchilarda faollikni oshiradi. Virtual ta'lim texnologiyalaridan foydalanish boshlang'ich sinflarda ta'lim sifatini oshirishga katta yordam beradi. Boshlang'ich sinflarda virtual ta'lim texnologiyalaridan foydalanish ta'lim jarayonini zamonaviylashtirish va samaradorligini oshirishda muhim o'rin tutadi. Virtual platformalar va interaktiv vositalar yordamida o'quvchilarga ta'lim berish jarayonini yanada qiziqarli va samarali qilish mumkin. Shuningdek, bu texnologiyalar o'quvchilarning mustaqil o'rganish qobiliyatini rivojlantirib, ularni texnologiyalar bilan ishlashga tayyorlaydi. Virtual ta'limning kengaytirilgan resurslar va shaxsiylashtirilgan yondashuv kabi afzalliklari, o'quvchilarning individual ehtiyojlariga mos ravishda ta'lim olish imkoniyatini yaratadi. Biroq, virtual ta'lim texnologiyalaridan foydalanishda ba'zi muammolar ham mavjud. O'qituvchining bevosita aloqasi yo'qligi va texnologiyaning mavjudligi hamda sifatiga bog'liq muammolar mavjud. Shu sababli, virtual ta'limni samarali amalga oshirish uchun o'qituvchilarni tayyorlash, texnik ta'minotni yaxshilash va pedagogik yondashuvlarni rivojlantirish zarur. Umuman olganda, boshlang'ich sinflarda virtual ta'lim texnologiyalaridan foydalanish o'quvchilarning ta'lim olish samaradorligini oshirishga yordam beradi, lekin bu jarayon muvaffaqiyatli amalga oshirilishi uchun o'qituvchilar, maktablar va ta'lim tizimining boshqa ishtirokchilari tomonidan birgalikda ishlash kerak. O'quvchilarning ta'lim olish sifatini yaxshilash va kelajakda raqamli dunyoda muvaffaqiyatli bo'lishlari uchun virtual ta'lim texnologiyalarining roli katta.

REFERENCES

1. Aslanova O. Boshlang'ich sinflarda tafakkur tezligini shakllantirish texnologiyasi. Monografiya. Qarshi. Nasaf.-147 b.
2. Ghanizadeh, A; Al-Horrie, *Higger Order Thinking Skills*; Springer: Berlin/Geramaniy, 2020. (Google scholar).
3. Jon Vuk, Kong, Kaufman, Looi, *Int. J. Comput. -Support. Collab. Lern.*2011, 6,9-37.(Google scholar).
4. Nico King. Immersiv Education. 2024.